

SOẠN BÀI SANG THU

Hướng dẫn soạn bài sang thu được Đọc Tài Liệu biên soạn giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 71 SGK Ngữ văn 9 tập 2.

KIẾN THỨC CƠ BẢN

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI SANG THU CHI TIẾT.

ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

LUYỆN TẬP

TỔNG KẾT

Trong bài viết này, **Đọc Tài Liệu** sẽ giúp các bạn có thể tự soạn bài sang thu hay nhất.

Với những hướng dẫn chi tiết, không chỉ hỗ trợ bạn trả lời tốt các câu hỏi sách giáo khoa mà còn giúp bạn nắm vững những kiến thức quan trọng của bài học này.

Cùng tham khảo...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Các kiến thức cần nắm vững của bài học này.

1. **Nhà thơ Hữu Thỉnh** sinh năm 1942, quê ở huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc. Ông đã từng nhập ngũ, vào binh chủng Tăng - Thiết giáp rồi trở thành cán bộ văn hoá tuyên truyền của quân đội. Từ năm 2000, Hữu Thỉnh được bầu làm Tổng Thư kí Hội Nhà văn Việt Nam.

Hữu Thỉnh rất gắn bó với cuộc sống nông thôn. Ông có nhiều bài thơ hay về Con người và cuộc sống nông thôn.

2. **Bài thơ Sang thu** được tác giả sáng tác năm 1977.

Bố cục bài thơ

- Khổ thơ 1; 2: Cảm nhận tinh tế của tác giả trước sự biến đổi của đất trời trong khoảnh khắc giao mùa từ hạ sang thu.
- Khổ thơ 3: Suy ngẫm của tác giả về triết lý nhân sinh trong cuộc đời con người.

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI SANG THU CHI TIẾT.

Gợi ý trả lời các câu hỏi sách giáo khoa:

ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN**1 - Trang 71 SGK**

Sự biến đổi của đất trời sang thu được Hữu Thỉnh cảm nhận bắt đầu từ đâu và gợi tả qua những hình ảnh, hiện tượng gì?

Trả lời

Bài thơ mang cảm xúc bàng khuâng, vẩn vơ trước cảnh đất trời trong trẻo ở thời điểm giao mùa hạ - thu ở vùng nông thôn đồng bằng Bắc Bộ.

Bỗng nhận ra hương ổi

Phả vào trong gió se

Sông chùng chình qua ngõ

Hình như thu đã về.

Vào bài, nhà thơ chợt nhận ra tín hiệu của sự chuyển mùa từ ngọn gió se (nhẹ, khô và hơi lạnh) mang theo hương ổi đang vào độ chín, trong một tâm trạng ngỡ ngàng, cảm xúc bàng khuâng qua những từ *bỗng*, *hình như*.

Tham khảo thêm những bài [cảm nhận bức tranh thiên nhiên giao mùa trong bài thơ Sang thu](#) hay nhất.

2 - Trang 71 SGK

Phân tích sự cảm nhận tinh tế của nhà thơ về những biến chuyển trong không gian lúc sang thu. Gợi ý: qua hương vị, qua sự vận động của gió, sương, của dòng sông, cánh chim, đám mây, qua nắng, mưa, tiếng sấm. Chú ý các từ ngữ phả vào, chùng chình, dềnh dàng...

Trả lời

- Mùa thu đã được nhà thơ cảm nhận bằng tất cả các giác quan với sự rung động thật tinh tế:
- + Mùi hương ổi chín phả vào không gian: “Bỗng nhận ra hương ổi, Phả vào trong gió se”.
- + Sương đầu thu chuyển động chậm chậm nhẹ nhàng: “Sương chùng chình qua ngõ, Hình như thu đã về”
- + Dòng sông như bức tranh thiên nhiên: nước trôi chậm chậm gợi lên vẻ êm dịu.
- + Những cánh chim bay vội vã trong hoàng hôn như để đối phó với một thời tiết mới khắc nghiệt hơn mùa hạ: “chim bắt đầu vội vã”.
- + Cảm giác ngẫu hứng miêu tả thật độc đáo để nhấn mạnh thời tiết lúc giao mùa: “có đám mây mùa hạ, vắt nửa mình sang thu”

Có thể bạn sẽ quan tâm: [Phân tích cảm hứng thu sâu sắc và tinh tế qua bài thơ Sang thu](#)

3 - Trang 71 SGK

Theo em, nét riêng của thời điểm giao mùa hạ - thu này được Hữu Thỉnh thể hiện đặc sắc nhất qua hình ảnh, câu thơ nào? Em hiểu thế nào về hai dòng thơ cuối bài:

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

(Gợi ý:

- Ý nghĩa tả thực về thiên nhiên (hiện tượng sấm, hàng cây) lúc sang thu.
- Tính ẩn dụ của hình ảnh (sấm: những vang động bất thường của ngoại cảnh, cuộc đời; hàng cây đứng tuổi: con người đã từng trải).

Trả lời

- Mùa thu được diễn tả bằng nhiều chi tiết độc đáo:

Bỗng nhận ra hương ổi

Phả vào trong gió se...

Và ...Có đám mây mùa hạ

Vắt nửa mình sang thu

- Ý nghĩa tả thực về thiên nhiên (hiện tượng gió se, mây, sấm, hàng cây)

- Tính ẩn dụ của hình ảnh (sấm: những vang động bất thường của ngoại cảnh, cuộc đời, hàng cây đứng tuổi: Con người đã từng trải). Hai câu thơ cuối có cách diễn tả thật độc đáo:

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Sấm là một hiện tượng thiên nhiên có tính bất thường, thường gây ra tâm lí hoảng hốt cho người nghe, tượng trưng cho những biến đổi lớn lao bất ngờ trong 1 đời người. Xét về ý nghĩa tả thực, hai câu thơ này có thể được hiểu rằng: Những tiếng sấm không còn bất ngờ nữa, thực chất là đã ít đi những tiếng sấm gắn liền với những cơn mưa mùa hạ quen thuộc. Một hiện tượng không có gì đặc biệt, thậm chí có thể coi là hiển nhiên nhưng cái hay của câu thơ nằm ở cách diễn đạt. Có cái gì đó thật mới mẻ, hồn nhiên trong cách cảm nhận và quan sát nhưng lại cũng rất già dặn, từng trải trong cách miêu tả và biểu hiện. Trong hai câu này, dường như sấm còn là biểu tượng cho những vang động của cuộc sống sôi nổi. Mùa hè vẫn đầy ắp âm thanh và màu sắc, mùa thu, trái lại, yên tĩnh và sâu lắng hơn. Chi tiết "sấm cũng bớt bất ngờ cũng là một tín hiệu cho thấy mùa thu đang đến.

Tham khảo thêm các bài văn [phân tích khổ cuối bài Sang Thu](#)

LUYỆN TẬP

Đề bài: Dựa vào các hình ảnh, bố cục của bài thơ, viết một bài văn ngắn diễn tả cảm nhận của Hữu Thỉnh trước sự biến chuyển của đất trời lúc sang thu.

Bài làm mẫu:

Bài thơ Sang thu của nhà thơ Hữu Thỉnh là một trong những bài thơ miêu tả tinh tế, đặc sắc nhất sự biến đổi của cảnh vật trong không gian cuối hạ đầu thu. Trước khung cảnh giao mùa tuyệt đẹp ấy, tác giả không chỉ thể hiện lòng yêu mến vẻ đẹp thiên nhiên của quê hương đất nước mà còn đồng thời thể hiện những suy ngẫm về triết lý cuộc đời.

Ở hai khổ thơ đầu, một loạt những sự vật, hiện tượng thiên nhiên được tác giả khắc họa như: hương ổi, sương, sông, chim, đám mây mùa hạ. Trong khoảnh khắc giao mùa, mọi sự vật đều có sự thay đổi. Mùa thu đến kéo theo hương ổi thoang thoảng trong không gian. “Sương chùng

chình qua ngõ” như cố ý nán lại, tiếc nuối níu kéo mùa hạ. Dòng chảy của sông cũng như chậm lại, thông thả hơn trong cái tiết mùa thu đang đến gần.

Đám mây mùa hạ “vắt nửa mình sang thu”, hình ảnh đầy tính gợi hình. Những sự vật thiên nhiên trong bài thơ đã được tác giả thổi vào đó những hành động của con người. Cả không gian cũng như có xúc cảm, có tâm hồn. Thiên nhiên đất trời được tác giả Hữu Thỉnh khắc họa trong trạng thái lưỡng lự, nửa còn là hạ, nửa đã là thu.

Sang thu, nhịp sống dường như chậm lại, tất cả trở nên thư thái, nhẹ nhàng hơn. Những hình ảnh trên đã thể hiện sự quan sát nhạy bén, tinh tế của nhà thơ trước những chuyển động dù khẽ khàng của thiên nhiên. Nó cũng đồng thời bộc lộ tâm trạng vừa như nuối tiếc mùa hạ, lại vừa đang chào đón mùa thu của nhà thơ khi đứng giữa thiên nhiên giao mùa.

Nếu hai khổ thơ đầu là xúc cảm của nhà thơ trước vẻ đẹp thiên nhiên thì đến khổ thơ cuối, dòng cảm xúc ấy chuyển sang suy tư, triết lý. Thông qua cảnh sắc thiên nhiên đất trời khoảnh khắc giao mùa, nhà thơ đã bày tỏ những suy nghĩ về triết lý nhân sinh: Khi bước sang nửa bên kia con dốc cuộc đời, con người ta sẽ trở nên bản lĩnh hơn, bình tĩnh hơn trước những biến cố, bất ngờ của cuộc sống.

Những hiện tượng thiên nhiên như “nắng”, “mưa”, “sấm” là biểu tượng cho những biến cố xảy đến với con người trong cuộc sống. “Hàng cây đứng tuổi” chính là hình ảnh của những con người đã từng trải, đã bước qua thời tuổi trẻ.

Những hình ảnh giàu tính biểu tượng cùng với bố cục của bài thơ đã góp phần khắc họa dòng tâm trạng, cảm nhận của nhà thơ Hữu Thỉnh trước sự biến chuyển của đất trời lúc sang thu.

Tham khảo tiếp một số bài văn nêu [cảm nhận về bài thơ Sang thu](#) của Hữu Thỉnh.

TỔNG KẾT

Từ cuối hạ sang đầu thu, đất trời có những biến chuyển nhẹ nhàng mà rõ rệt. Sự biến chuyển này đã được Hữu Thỉnh gợi lên bằng cảm nhận tinh tế, qua những hình ảnh giàu sức biểu cảm trong bài **Sang thu**.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài Sang thu** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể để tự soạn bài Sang thu một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.

DOCTAILIEU.COM